

Зміст

"Новини садівництва"
щоквартальний
науково-виробничий журнал
№4(78), жовтень-грудень 2012 р.

Засновник:

Укрсадвинпром; Уманський
національний університет
садівництва; Інститут
помології НААНУ; Інститут
зрошувального садівництва
НААНУ; Подільська дос-
лідна станція Інституту
садівництва НААНУ

Зареєстрований Держком-
видавом України
5.03.1994 р., серія КВ 465

Головний редактор:

доктор с.-г. наук Мельник О.В.

Редакційна колегія:

доктори с.-г. наук Балабак А.Ф.,
Бутило А.П., Копилов В.І.,
Копитко П.Г., Майдебур В.І.,
Хоменко І.І.; доктор екон. наук
Непочатенко О.О...; кандидат с.-г.
наук Ріпamelник В. П.; Цим-
бровська Л.О., Рибак А.В.

Номер редагували:

Дрозд О.О., Личенкова І.О.,
Цимбровська Л.О.
Комп'ютерний набір: Мельник І.О.
Проект обкладинки,
і верстання: Мельник О.В.

**За використання
матеріалів
посилання на "НС"
обов'язкове**

Підписка в редакції

Адреса редакції:
Абон. скринька 543,
20305, м. Умань-5
Черкаської області.

Сайт: novsad.com

Ел.пошта: novsad@ukr.net

тел. +38 04744 32326

Підписано до друку 20.XII.2012
Формат 60x84 1/16
Обсяг 3 др. арк.

Надруковано в друкарні
фірми "Есе". 03142, м. Київ,
пр-т Акад. Вернадського, 34-1

Захист саду

Післязбиральний захист смородини:
польський досвід.....2

Розсадництво

Чотиримісячні саджанці кісточкових.....5

Агротехніка

Обрізування яблуні сорту Гала.....6

Стіл чи шпалера.....9

Раундап після збору врожаю.....13

Замінники тирси.....15

Точка зору

Польсько-російські експортні проблеми.....16

За рубежом

Мельник О.В. Тенденції
виробництва яблук у світі.....18

Вищу ефективність садівництва.....25

Польська сливова програма.....26

Переробка, реалізація

Успіх зберігання плодів.....29

Нове у зберіганні яблук.....33

Проблеми якості

Якість бельгійських суниць.....36

Об'єднання

Співпраця виробників
чорної смородини.....37

Календар конференцій, семінарів, виставок.....38

Зміст журналу "Новини садівництва" за 2012 р.39

Фото на обкладинці: 15-річне насадження сорту
Глостер зі вставкою ПБ-9 в саду Т. Пагача, Польща
(фото О.В.Мельника).

РАУНДАП ПІСЛЯ ЗБОРУ ВРОЖАЮ

Все більшої популярності набуває пізньоосіннє застосування гербіцидів у саду, бо має чимало переваг, хоча неправильне їх внесення завдає шкоди плодовим насадженням і довкіллю. Virізняється воно технологічністю, ефективністю і тривалою дією, нерідко навіть протягом кількох місяців у наступному сезоні.

Трав'яністі рослини, що розвиваються в пристовбурних смугах під кінець вегетації дерев та взимку, шкоди деревам не завдають, а стануть небажаними бур'янами навесні наступного сезону, призводячи до господарських втрат. В осінньо-зимовий період трав'яністі рослини запобігають ґрунтовій ерозії та вививанню з ґрунту поживних речовин, збільшують запас вологи, затримуючи сніг, та захищають кореневу систему дерев від зимових пошкоджень. Останнє особливо важливе для насаджень груші на айвовій підщепі.

Розвитку трав'янистої рослинності в осінньо-зимовий період сприяють також зміни клімату, зокрема, м'які й малосніжні зими. З метою використання переваг від її наявності в пристовбурних смугах та уникнення конкуренції плодовим деревам, восени трав'янисту рослинність видаляти не слід, спричиняючи до поступового відмирання. Цього досягають пізньоосінньою обробкою системним гербіцидом на основі гліфосату, зокрема раундапом і його аналогами, що становлять основу сучасного хімічного захисту від бур'янів.

Термін обробки

В умовах середньої кліматичної зони пристовбурні смуги краще обробити в листопаді – першій декаді грудня і дещо пізніше – за малосніжної "м'якої" зими. Більш ранню обробку, наприклад, в середині жовтня, робити не варто, оскільки до зими бур'яни повністю відіmrуть за відносно теплої погоди, що не є позитивом з точки зору екології.

Погодні умови та дія гліфосату

Під час обприскування температура повітря має перевищувати 0°C, хоча заморозок за кілька годин після обробки ефективність цього агрозаходу не знижує. Не варто це робити під час дощу, туману і наявності на рослинах інею або сильної роси. Варто також зачекати, доки вітер не розвіє більшість листя, що вкриває бур'яни під деревами.

За низької температури гліфосат діє повільно, додатково проявляючи властивості ґрунтового гербіциду. Лише за 2–3 тижні після обробки бур'яни поживтіють, залишаючись такими до весни і відмираючи після потепління, зазвичай в кінці березня.

Пізно восени за низької температури і короткого дня бур'яниста рослинність

нового листа не утворює, а системний гербіцид гліфосат потрапляє до коренів і кореневих паростків, спричинюючи їх поступове завмирання.

Ефективність пізньоосіннього внесення гліфосату на багаторічні бур'яни вища від його внесення в травні або червні. Крім того, гліфосат у цей час діє як ґрунтовий гербіцид до середини квітня, не розкладаючись так швидко ґрунтовими мікроорганізмами, як у весняно-літній період, оскільки його біодеградація розпочинається з перевищенням температурою ґрунту 15°C.

Після застосування в листопаді гліфосату весняні сходи бур'янів з'являться на два тижні пізніше, що дає змогу дещо пізніше – в другій половині травня – застосувати гербіцид контактний, знищивши перші сходи теплолюбного курячого проса, щиріці, пасльону чорного тощо.

Чутливість бур'янів

Осіннє внесення гліфосату знищує більшість холодостійких бур'янів, що зимують зеленими – однорічні тонконіг польовий, яснотку пурпурову, осот звичайний, зірочник середній, фіалку польову, герань, підмаренник чіпкий, грицики польові, злинку канадську, вероніку польову, ромашку та зимуючі з листовими розетками багаторічні кульбабу лікарську, іван-чай, а також пирій. Іван-чай зимує у вигляді невисоких закритих розеток з густо "упакованим" листям і під час інтенсивного росту в травні-липні до гліфосату та його суміші з MCPA малоуразливий.

Осіння доза гліфосату

Залежно від уразливості бур'янів, доза гліфосату становить від 0,75 до 1,8 л діючої речовини на гектар обприскуваної площі (відповідні рекомендації – на етикетці препарату).

Щоб розчин не стікав, особливо з дещо вологих бур'янів, об'єм робочої рідини не повинен перевищувати 250 л/га обприскуваної площі. Застосовуючи ротатійні розпилювачі (атомізатори), можна внести мінімальну дозу та 50–100 літрів робочої рідини на гектар обприскуваної площі.

Захист дерев

За наявності на деревах листя гербіцид вносять із захисними щитками, як під час вегетації. За потрапляння гербіциду на листя, пошкодження на деревах проявиться в наступному сезоні чи навіть протягом кількох років. Найчастіше його помітно у вигляді вузького видовженого листа, хлоротичних листових пластинок (жовтизна між прожилками), вигнутих вгору у вигляді човників краями, а також густими розетками листя на верхівках оголених пагонів.

Особливу увагу надають обробці молодих насаджень, оскільки за потрапляння більшої кількості гербіциду частина бруньок не розвинеться і пагони поступово всохнуть. Тому в одно- і дворічних садах, особливо кісточкових культур, цього робити, зазвичай, не рекомендують. Гліфосат може проникнути і через тонку кору стовбура молодих дерев та негативно подіяти на ризосферу коренів; цьому запобігають захистом штамбів водсеमुльсійною

фарбою та накладанням захисних чохлів з пластику.

Суміші гліфосату

У холодну пору року не застосовують суміш гліфосату з контактним гербіцидом, наприклад, хвастоксом екстра та іншими з групи феноксикислот, оскільки за низької температури і високої вологості повітря вони неефективні.

Наступний сезон

Обробку гліфосатом повторюють у наступному сезоні, чергуючи його з гербіцидами іншого способу дії чи механізованим знищенням бур'янів. Не слід застосовувати гліфосат протягом року кілька сезонів підряд, оскільки це спричинить утворення стійких типів бур'янів, забруднення навколишнього середовища залишками гербіциду і можливого пошкодження дерев.

Пізно восени застосовують деякі ґрунтові гербіциди, наприклад, керб, який ефективно стримує до кінця червня розвиток пирію й однорічних бур'янів, гераней, підмаренника чіпкого, зірочника середнього та лободи білої. Хоча ґрунтові гербіциди все більше обмежують з екологічної точки зору, їх застосування у молодих садах безпечне для дерев і дає тривалий гербіцидний ефект.

Література

1. Lisek L. Zwalczenie chwastow jesienia // Sad. – 2009. – №10. – P. 45-48.
2. Lisek J. Dokad zmierza ochrona przed chwastami w sadach i jagodnikach // IV Międzynarodowe targi agrotechniki sadowniczej. – Warszawa: BASF, 2010. – P. 41-50.

(О.В.Мельник, І.О.Личенкова)

ЗАМІННИКИ ТИРСИ

За недостатньо розробленої технології, непростим є знищення бур'янів у прикущових смугах насаджень ягідників, зокрема голубики (лохина кущова). Остання позитивно реагує на мульчування ґрунту органічним субстратом, зокрема тирсою хвойних порід, яка знижує активну кислотність ґрунту. В умовах дефіциту тирси в одному з польських господарств прикущові смуги регулярно мульчують соломом, подрібненим очеретом або деревною щепом. З метою кращої перезимівлі, в іншому господарстві 10-гектарну плантацію голубики восени мульчують соломом, застосовуючи для цього механізм для укривання плантацій суниць.

За матеріалами www.jagodnik.pl (І.О.Личенкова)